

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
EĞİTİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Program ve Materyal Geliştirme Daire Başkanlığı

KUR'AN EĞİTİM MERKEZLERİ
İSLAM İNANÇ ESASLARI DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI

ANKARA
2026

Bu programın uygulanması,
05.08.2026 tarihli ve E-67567140-254.01-7917317 sayılı onay ile uygun görülmüştür.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	3
I. PROGRAMIN GENEL HEDEFLERİ.....	5
II. PROGRAMIN KAZANIMLARI	5
III. PROGRAMIN UYGULAMA İLKELERİ.....	5
IV. AKİD DERSİ, KONULAR, KAYNAKLAR VE AÇIKLAMALAR.....	7

GİRİŞ

Başkanlığımızca yürütülmekte olan yaygın din eğitimi hizmetlerinin etkinlik ve verimliliğinin artırılması amacıyla 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak Kur'an Eğitim Merkezleri kurulmuştur.

Söz konusu eğitim merkezlerinde öğrencilerin Kur'an-ı Kerim, Arapça ve temel İslami ilimler noktasında eğitim almalarını sağlamak amacıyla öğretim programları geliştirilmektedir.

Bu kapsamda hazırlanan **İslam İnanç Esasları Dersi Öğretim Programı** ile öğrencilerin inanç esaslarını klasik metinler üzerinden öğrenmeleri ve aklî delillerle kavramaları amaçlanmaktadır. İslam İnanç esasları dersi bünyesinde akaid ilmi, İslam'ın temel kaynakları ışığında Müslümanların inanç dünyasını şekillendirirken; Kelam ilmi ise bu inanç esaslarını akıl-vahiy bütünlüğü içerisinde savunmayı ve temellendirmeyi hedeflemektedir. Dolayısıyla her iki ilmin birikimini entegre bir yapıda sunan bu ders, dinî inancın hem metin bazlı doğru anlaşılmasını hem de çağdaş sorgulamalar karşısında bilinçli bir zeminde temsil edilmesini sağlayacaktır.

İslam İnanç Esasları Dersi öğretiminde izlenecek yöntem, öğrencilerin akaid metinlerini doğru okuyup anlayarak inançlarını sağlam temellere oturtan bilinçli bireyler olmalarını sağlamaktır. Böylece öğrencilerin, güncel inanç problemleri karşısında kendi dinî değerlerini tutarlı ve kuşatıcı bir dille ifade edebilmelerine katkı sağlanacaktır. Bu amaçla, klasik metinler üzerinden okumalar yapılacak, öğrencilerin bu metinleri güncel konularla ilişkilendirerek daha iyi kavramaları sağlanacaktır. Hazırlanan programda, varlık ve bilgi anlayışı, Allah'ın sıfatları, âlemin yaratılmışlığı, nübüvvet, ahiret inancı gibi temel akaid konularının yanı sıra, günümüz inanç dünyasını şekillendiren iç ve dış sorunlar, modern akımlar ve inançsızlık problemleri de dersin temel konularını oluşturmaktadır. Öğrenciler; bu konular aracılığıyla inanç esaslarını sadece ezber düzeyinde değil, düşünsel bir idrak ve bilinç temelinde kavramaya teşvik edilecektir.

İslam İnanç Esasları Dersi öğretiminde temel amaçlardan birisi de öğrencilerin aklî sorgulama ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmeleri, inançlarını sağlam temellere dayandırarak bilinçli bir Müslüman kimliği inşa etmeleridir. Bu süreçte öğrencilere; Deizm, Ateizm ve materyalist akımlar gibi dış tehditlerin yanı sıra, mezhepsizlik gibi iç sorunları tarihî ve çağdaş bağlamlarıyla değerlendirme imkânı sunulacaktır. Böylece

öğrencilerin, güncel sorunlar karşısında kendi inanç dünyalarını tutarlı ve akademik bir dille ifade edebilmelerine katkı sağlanacaktır.

Başkanlığımız, eğitim-öğretim süreçlerini sürekli olarak gözden geçirmekte ve gelişen ihtiyaçlara göre yeni programlar geliştirilmektedir. Bu bağlamda öğrenciyi merkeze alan, bireysel farklılıkları gözeten, uygun yöntem ve tekniklerin kullanılmasını esas alan ve ölçme-değerlendirmeyi temel kabul eden esnek bir yapı ile birim ve alan uzmanlarından oluşan komisyon tarafından **“İslam İnanç Esasları Dersi Öğretim Programı”** hazırlanmıştır.

I. PROGRAMIN GENEL HEDEFLERİ

Programla öğrencilerin;

1. İslam inanç esaslarının temel kavramlarını ve kaynaklarını öğrenmeleri,
2. Allah'ın varlığı, birliği ve sıfatları konusunda sahih bilgiyle buluşmaları,
3. Peygamberlik, melekler, ahiret gibi iman esaslarını kavramaları,
4. Klasik akaid metinlerini doğru okuma ve anlama becerisi kazanmaları,
5. Güncel inanç problemlerine karşı sağlam bir inanç yapısı geliştirmeleri, hedeflenmektedir.

II. PROGRAMIN KAZANIMLARI

1. Kelâm ilminin tanımını, konusunu ve gayesini açıklar.
2. Allah'ın varlığı, alemin yaratılmışlığı, nübüvvet, melekler, ahiret gibi temel inanç konularını açıklar.
3. İman ve küfür, insan fiilleri, ecel, ahiret inancı ve kıyamet alametleri gibi itikadi konuları doğru bir şekilde açıklar.
4. İnanç esaslarını aklî ve naklî delillerle temellendirmenin gerekliliğini fark eder.
5. Akaid metinlerini doğru bir şekilde okur ve anlar.

III. PROGRAMIN UYGULAMA İLKELERİ

1. Program, Başkanlıkça her yıl belirlenen eğitim-öğretim takvimi doğrultusunda yürütülür.
2. Program iki dönem olarak planlanmıştır. İlk dönemde Ömer en-Neseî'nin *Akâidü'n-Neseî* adlı eseri ile Ahmet Saim Kılavuz'un *Kelâma Giriş* eserinden ilgili konular işlenecektir. İkinci dönemde ise Diyanet Akademisi Yayınları'ndan Cağfer Karadaş'ın *İslam İnanç Esasları (Akâid İlmi)* adlı eserinin beşinci bölümünde yer alan "Günümüz İnanç Sorunları" başlığı işlenecektir.
3. Dönemin başlangıcında dersin amaçları, işlenecek konular ve kullanılacak temel kaynaklar hakkında öğrenciler bilgilendirilir.
4. Dersin başında işlenecek konuların genel bir özeti yapılır ve ilgili temel kavramlar açıklanır. Dersin sonunda ise önemli noktalar vurgulanarak bir özet sunulur.
5. Öğrencilerin klasik akaid metinlerini okumaları ve incelemeleri sağlanır; bu metinlerin doğru anlaşılması için rehberlik edilir.
6. İşlenen konuların güncel meselelerle ilişkisi kurulmaya özen gösterilir, böylece öğrencilerin problem çözme yeteneklerinin geliştirilmesi hedeflenir.
7. Ders sürecinde, öğrencilerin konuları pekiştirmelerini sağlamak amacıyla ödevler

verilir ve geri bildirimler takip edilir.

8. Ana kaynaklarda yeterli bilgi bulunmayan konular, öğrencilerin seviyelerine uygun yardımcı kaynaklarla desteklenir.
9. İslam inanç esaslarını öğrenme sürecinde; öğrencilerin kaynakları kullanma ve analiz becerilerini geliştirmek amacıyla metin okuma, soru-cevap, tartışma ve araştırma gibi yöntemler uygulanır.
10. Programın uygulanmasında öğrencilerin gelişimsel özellikleri dikkate alınır.
11. Öğrenme sürecinde, öğrencilerin bireysel ilgi, yetenek ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak interaktif bir eğitim ortamı oluşturulmaya çalışılır.
12. Eğitimde kullanılacak yöntem ve tekniklerde işlevsellik esas alınır.
13. Eğitimin her aşamasında uygun ölçme ve değerlendirme yöntemlerine yer verilir, öğrencilerin gelişimleri dikkatle izlenir.
14. Programın temel ilkelerinden biri olarak, öğrencilerin öğrenim sürecini kolaylaştırıcı, sevdirci ve teşvik edici bir yaklaşım benimsenir. Bu doğrultuda, “Kolaylaştırın, zorlaştırmayın, sevdiren, nefret ettirmeyin” hadisi eğitim sürecinin kılavuzu olarak kabul edilir.

IV. İSLAM İNANÇ ESASLARI DERSİ, KONULAR, KAYNAKLAR VE AÇIKLAMALAR

DÖNEM	KONU	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
1. DÖNEM	❖ İlim Elde Etme Yolları ❖ Haber-i Sâdık ✓ Mütevâtir Haber ✓ Vahiy ✓ Akıl ❖ Âlem / Kâinat ✓ Âlemin Yaratılmışlığı ✓ Allah Teâlâ'nın Sıfatları ✓ İman ve Küfür ✓ İnsanın Fiilleri ❖ Teklif ✓ Teklif-i Mâ-Lâ-Yutak ✓ Ecel ❖ Ahiret İnancı ✓ Amel Defteri ✓ Cennet ve Cehennem ❖ Büyük ve Küçük Günahların Affı ✓ Tevbe ❖ Peygamberler ❖ Kelâm İlmi: Tanımı ve Kapsamı ✓ Kelâmın Tanımı ✓ Kelâm İlminin Kelâm Olarak İsimlendirilmesinin Sebepleri ✓ Kelâm İlminin Diğer İsimleri ❖ Kelâm İlmi: Tarihi Süreç	✓ Ömer en-Nesefî, Akâidu'n-Nesefî ✓ Ahmet Saim Kılavuz, Kelama Giriş	✓ Duyu organlarının bilgi elde etmedeki rolü, sâdık haberin güvenilirliği ve aklın hakikati kavrama yolları açıklanacaktır. ✓ Haber-i sâdık konusu çerçevesinde mütevâtir haberin güvenilirliği ve dinî bilgideki yeri açıklanacak, vahiy kavramı ele alınacak ve aklın da bir bilgi elde etme vasıtası olduğuna değinilecektir. ✓ Âlemin yaratılmışlığı ele alınacak, hudûs delili açıklanacak, varlığın temel yapı taşları olan cevher ve araz kavramları ele alınacaktır. ✓ İtaat, isyan, sevap, günah, hasen ve istitâ'at kavramları açıklanacaktır. ✓ Kişinin gücünün yetmediği şeylerle sorumlu tutulup tutulamayacağı tartışılacak, ecelin değişip değişmeyeceği işlenecektir. ✓ Ahiret inancı çerçevesinde ahiret hayatı, amel defteri, cennet ve cehennemin hak olduğu vurgulanacaktır. ✓ İslam'da büyük ve küçük günahların affı, şirk, tevbe ve şefaet konuları çerçevesinde işlenecektir. ✓ Peygamberlerin sayıları ve özellikleri (sıdk, emanet, fetanet vb.) açıklanacaktır. ✓ Kelâm ilminin tanımı, konusuna ve gayesine göre ele alınacaktır. ✓ Kelâm ilminin bu adla anılma gerekçeleri tahlil edilecek; ayrıca Akait, Usûlüddin, Tevhid ve Sıfatlar İlmi, Fıkıh-ı Ekber, İstidlâl ve Nazar İlmi gibi diğer isimleri açıklanarak bu kavramlar üzerinde durulacaktır. ✓ Kelâmî tartışmaların olmadığı Asr-ı Saâdet döneminde İslam inancının vahiy temelli yapısı ele alınacaktır. ✓ Birinci dönemin ilk on haftasında Ömer en-Nesefî'nin <i>Akâidü'n-Nesefî</i> adlı eserinden programda yer alan ilgili konulara Arapça metin üzerinden okutulacak; dönemin kalan süresinde ise Ahmet Saim Kılavuz'un <i>Kelâma Giriş</i> kitabından ilgili bölümler işlenecektir.

2. DÖNEM	❖ Günümüz İnanç Sorunları ✓ İç Sorunlar • Öze Dönüşçülük • Kur'ancılık • Selefilik • Mezhepçilik • Mezhepsizlik • Dine Salt Akılcı Yaklaşım ✓ Dış Sorunlar • Din-Bilim-İdeoloji • İlerlemeci Akımlar • Din Karşısı Akımlar • Hakikat, Değer ve Otorite Karşısı Akımlar • Cinsiyet Karşıtlığı • Uzak Doğu Ritüelleri • Cincilik, Medyumluk, Büyücülük • Astral Seyahat • Başka Bedende Var Olma: Reenkarnasyon • Misyonerlik • Kötülük Problemi ya da Hayır-Şer Dengesi • Doğal Afetler, Sorumluluk ve İnanca Etkisi • Yeni Teknolojiler ve İnsan ✓ İnançsızlığa Karşı Mücadele • Geçmiş Mücadele Örneği • Çağdaş İnançsızlıkla Mücadele	✓ Çağfer Karadağ, İslam İnanç Esasları (Akâid ilmi)	✓ Öze Dönüşçülük ve Kur'ancılık akımları incelenecek, sünneti devre dışı bırakmanın inanç dünyasındaki sonuçları ele alınacaktır. ✓ Selefilik, Mezhepçilik ve Mezhepsizlik kavramları işlenecek; dini dar kalıplara hapsedmenin sorunları anlatılacaktır. ✓ Salt akılcı yaklaşımlar işlenecek; nasların keyfî yorumlanmasının inanç esasları üzerindeki olumsuz etkisi aktarılacaktır. ✓ Din-Bilim ve İdeoloji ilişkisi üzerinde durulacak; dinin bilimsel teorilerle veya ideolojik kalıplarla test edilmesinin yol açtığı anlam kaymaları açıklanacaktır. ✓ Pozitivizm, Darwinizm, Freudizm ve Marksizm gibi akımlar tanıtılacak; bu ideolojilerin yaratılış, ruh ve ilahi otoriteye bakışındaki temel yanlışlar vurgulanacaktır. ✓ Ateizm, Deizm, Panteizm ve Satanizm kavramları inançsızlık bağlamında analiz edilecek; Tanrı'nın varlığını veya müdahalesini reddeden bu yaklaşımlar tanıtılacaktır. ✓ Anarşizm, Nihilizm, Agnostisizm ve Septisizm akımları ele alınacak; hakikat, otorite ve değer karşısı bu düşüncelerin bireyi sürüklediği anlam boşluğu ve inançsızlık zemini açıklanacaktır. ✓ Cinsiyet Karşıtlığı ve Uzak Doğu Ritüelleri konuları fitrat ekseninde işlenecektir. ✓ Cincilik, Medyumluk ve Reenkarnasyon gibi batıl inançlar analiz edilecek; gayb alemi ve ölüm ötesi hayatla ilgili İslam dışı iddiaların inanç esaslarına aykırılığı açıklanacaktır. ✓ Kötülük Problemi ve Doğal Afetler konuları hayır-şer dengesi içinde açıklanacak; yaşanan musibetler ilahi adalet, hikmet ve insan sorumluluğu çerçevesinde ele alınacaktır. ✓ Geçmiş ve Çağdaş Mücadele Metodolojisi üzerinde durulacak; reddiye geleneği ile günümüz inanç problemlerine karşı geliştirilecek yeni yaklaşımlar karşılaştırılacaktır.
--	---	--	---